

Tlačová správa
Luxemburg 13. októbra 2022

Výdavky EÚ: audítori zistili nárast počtu chýb

Podľa Európskeho dvora audítorov (EDA) sa počet chýb vo výdavkoch z rozpočtu EÚ zvýšil. Audítori vo výročnej správe, ktorá bola dnes uverejnená, dospeli k záveru, že účtovná závierka EÚ za rozpočtový rok 2021 poskytuje pravdivý a verný obraz a príjmy možno považovať za bezchybné, platby sú však naďalej ovplyvnené príliš veľa chybami. Audítori tiež označujú riziká v súvislosti s finančnými prostriedkami EÚ, ktoré boli dané k dispozícii v reakcii na krízu spôsobenú koronavírusom a útočnú vojnu na Ukrajine. Správa po prvýkrát obsahuje samostatný výrok k dočasnému nástroju obnovy EÚ, Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

Audítori zistili, že celková chybovosť vo výdavkoch z rozpočtu EÚ sa v roku 2021 zvýšila na 3,0 % (2020: 2,7 %). Takmer dve tretiny kontrolovaných výdavkov (63,2 %) považovali za výdavky s vysokým rizikom, čo oproti roku 2020 (59 %) i predchádzajúcim rokom taktiež predstavuje nárast. Pravidlá a kritériá oprávnenosti, ktoré pre tento typ výdavkov platia, sú často zložité, čo zvyšuje pravdepodobnosť výskytu chýb. Výdavky s vysokým rizikom sú i naďalej ovplyvnené významnými chybami, pričom odhadovaná miera týchto chýb za rok 2021 predstavuje 4,7 % (2020: 4,0 %).

Záporný výrok k výdavkom z rozpočtu EÚ

Podobne ako v posledných dvoch rokoch audítori dospeli k záveru, že miera chýb v prípade výdavkov s vysokým rizikom je rozšírená a k výdavkom EÚ v roku 2021 vydali záporný výrok.

Odhad chybovosti nie je meradlom podvodov, neefektívnosti či plytvania: ide o odhad sumy peňazí, ktoré neboli použité úplne v súlade s pravidlami EÚ a vnútroštátnymi pravidlami. Počas svojej práce však audítori zistili 15 prípadov podozrenia z podvodu (v porovnaní so šiestimi prípadmi v roku 2020). Tieto prípady nahlásili Európskemu úradu pre boj proti podvodom (OLAF), ktorý už začal päť vyšetrení. Jeden prípad sme súčasne oznámili Európskej prokuratúre (EPPO) spolu s ďalším prípadom, ktorý EDA zistil v roku 2021.

„S útočnou vojnou na Ukrajine, nedostatkom energie, pandémiou koronavírusu a zmenou klímy je EÚ nútená riešiť súčasne dôsledky bezprecedentnej série kríz“, uviedol predseda EDA Tony Murphy.

Účelom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body výročnej správy prijatej Európskym dvorom audítorov. Úplné znenie správy je uverejnené na webovom sídle eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

„Takéto prostredie zvyšuje riziká a výzvy pre financie EÚ a je o to dôležitejšie, aby ich Európska komisia riadila správne a účinne. Naša práca je dôležitým príspevkom k zabezpečeniu tohto cieľa.“

Prvý výrok k výdavkom Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti

Tento rok sa audit po prvýkrát týkal i Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, hlavnej zložky balíka EÚ „NextGenerationEU“ (NGEU) vo výške 800 mld. EUR, ktorého cieľom je zmierniť hospodárske dôsledky pandémie. Zatiaľ čo výdavky z rozpočtu EÚ sú založené na preplatení nákladov a dodržiavaní podmienok, z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti získavajú členské štáty finančné prostriedky na dosiahnutie vopred stanovených míľnikov alebo cieľov. V roku 2021 bola z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti uhradená len jedna platba, a to Španielsku. Audítori zistili, že jeden z 52 míľnikov uvedených v španielskej žiadosti o platbu nebol splnený v plnom rozsahu, ale súvisiaci dosah nepovažovali za významný. Zistili však nedostatky v posudzovaní míľnikov Komisiou a vyzývajú na zlepšenie budúcich posúdení rovnakého druhu.

Audítori konštatujú, že dodržiavanie iných pravidiel EÚ a vnútroštátnych pravidiel nie je súčasťou posúdenia Komisie týkajúceho sa zákonnosti a správnosti platieb v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, a preto sa naň stanovisko EDA nevzťahuje. Tento aspekt sa preskúma samostatne v rámci budúcich auditov, keď bude dokončená práca Európskej komisie v tejto oblasti. Okrem toho účinnosť rôznych reforiem obsiahnutých v míľnikoch by bola skôr téma pre budúce samostatné osobitné správy.

Reakcia na pandémiu a útočná vojna na Ukrajine zvyšujú rozpočtové riziká

Celková expozícia rozpočtu EÚ voči potenciálnym budúcim záväzkom sa v roku 2021 viac než zdvojnásobila, zo 131,9 mld. EUR na 277,9 mld. EUR. Dôvodom bolo najmä vydanie dlhopisov vo výške 91,0 mld. EUR na financovanie balíka NGEU a zvýšenie finančnej pomoci o 50,2 mld. EUR na pomoc členským štátom pri ochrane pracovných miest a pracovníkov postihnutých pandémiou. Audítori tiež varujú pred rizikami, ktoré pre rozpočet EÚ predstavuje útočná vojna na Ukrajine. Na konci roka 2021 mala Ukrajina neuhradené úvery v nominálnej hodnote 4,7 mld. EUR v rámci mnohých programov EÚ. Európska investičná banka taktiež poskytla Ukrajine úvery kryté zárukami EÚ v hodnote 2,1 mld. EUR.

Neuhradené záväzky z rozpočtu EÚ sa v roku 2021 znížili, najmä z dôvodu oneskoreného čerpania prostriedkov v zdieľanom riadení v rámci VFR na roky 2021 – 2027, a na konci roku 2021 predstavovali 251,7 mld. EUR (2020: 303,2 mld. EUR). Celkové neuhradené záväzky (vrátane 89,9 mld. EUR pre nástroj NGEU) však dosiahli rekordnú sumu 341,6 mld. EUR. EDA poukazuje na to, že v čerpaní prostriedkov z európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) členskými štátmi z rozpočtu na obdobie 2014 – 2020 pretrvávajú značné rozdiely. Zatiaľ čo napríklad Írsko, Fínsko a Cyprus požiadali o viac než tri štvrtiny finančných prostriedkov, ktoré im boli pridelené, tri krajiny EÚ, v ktorých bola miera čerpania najnižšia (Chorvátsko, Slovensko a Malta), vyžili len o niečo viac ako polovicu svojich viazaných súm.

Otvorené otázky týkajúce sa listu Komisie o právnom štáte adresovaného Maďarsku

Audítori vo svojej správe odkazujú na písomné oznámenie, ktoré Komisia zaslala Maďarsku v apríli 2022 a ktorým začala postup, ktorý môže viesť k prijatiu opatrení proti členskému štátu za porušovanie zásad právneho štátu. Komisia vo svojej výročnej správe o riadení a výkonnosti, ktorá obsahuje kľúčové informácie o jej vnútornej kontrole a finančnom riadení, nešpecifikuje, ako môže toto oznámenie ovplyvniť správnosť výdavkov v Maďarsku.

Základné informácie

V roku 2021 dosiahli výdavky z rozpočtu EÚ výšku 181,5 mld. EUR, čo zodpovedá 2,4 % celkových verejných výdavkov členských štátov a 1,3 % ich hrubého národného dôchodku. Po zohľadnení výdavkov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti dosiahli celkové platby EÚ v roku 2021 výšku 228,0 mld. EUR. Približne tri štvrtiny rozpočtu sa vynakladajú v rámci zdieľaného riadenia, čo je systém, pri ktorom členské štáty distribuujú finančné prostriedky, vyberajú projekty a spravujú výdavky EÚ.

Audítori každoročne kontrolujú príjmy a výdavky EÚ a skúmajú, či je ročná účtovná závierka spoľahlivá a či sú príjmové a výdavkové transakcie v súlade s príslušnými pravidlami.

Záporný výrok znamená, že audítori zistili rozsiahle problémy. Pri formulácii svojho výroku audítori vychádzajú z testovania vzorky transakcií s cieľom získať štatistické odhady o tom, do akej miery sú výdavky v rámci rozpočtu EÚ ovplyvnené chybami. Na základe prahu na úrovni 2 % merajú chybovosť, pričom neoprávnené výdavky prekračujúce tento prah sa považujú za významné.

Kontakt pre tlač

Tlačové oddelenie: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu - Mobil: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu - Mobil: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - Mobil: (+352) 691 553 547